

**Sprawozdanie z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Grodzisku Wielkopolskim za 2015 rok
oraz przedstawienie potrzeb w zakresie
systemu pieczy zastępczej.**

**Przedstawienie efektów pracy
organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.**

**Podsumowanie realizacji
„Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata
2015-2017”.**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.	4
II. Realizacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych.	25
III. Realizacja „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2015.”	34
IV. Realizacja dodatkowych projektów i działań zorganizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.	36
V. Pozostała działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.....	40
VI. Podsumowanie, bilans potrzeb i plan działania w zakresie pomocy społecznej.....	45

WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej. Realizuje zadania z zakresu ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przepisów wykonawczych do ustaw wymienionych powyżej, a także przyjętych przez PCPR do realizacji projektów finansowanych lub dofinansowanych ze środków publicznych.

System pomocy społecznej Powiatu Grodziskiego oparty jest na współpracy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, wymiaru sprawiedliwości oraz policji. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim jest również partnerem dla organizacji pozarządowych działających w systemie pomocy społecznej, które prowadzą lub też wspierają działalność na rzecz osób potrzebujących pomocy. Centrum, realizując zadania z zakresu polityki społecznej, wykonuje uchwały i dyspozycje Rady Powiatu, jej Komisji i Zarządu Powiatu. Zarząd Powiatu ocenia i analizuje realizację polityki społecznej w powiecie.

I. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I PIECZY ZASTĘPCZEJ. PRZEDSTAWIENIE EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ.

1) Instytucjonalna piecza zastępcza.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza zapewnia dzieciom całodobową lub okresową opiekę oraz zaspakaja niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne swoich wychowanków.

Umieszczenie w placówce opiekuńczo – wychowawczej powinno następować po wyczerpaniu wszystkich możliwości udzielenia pomocy rodzinie biologicznej lub w sytuacji, kiedy nie ma możliwości umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

W związku z tym, iż na terenie Powiatu Grodziskiego nie funkcjonuje żadna placówka opiekuńczo – wychowawcza, Powiat zobowiązany jest do pokrywania kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innego powiatu.

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innego powiatu na podstawie zawartych porozumień w latach 2011-2015 r (w przeciągu całego roku).

Lp.	POWIAT/MIASTO NA PRAWACH POWIATU	ROK				
		2011	2012	2013	2014	2015
1	2	3	4	5	6	7
1.	POWIAT WOLSZTYŃSKI	6	4	3	3	3
2.	POWIAT KALISKI	2	2	2	2	1
3.	MIASTO POZNAŃ	1	1	0	1	1
4.	POWIAT SZAMOTULSKI	2	1	0	0	0
5.	POWIAT CZARNKOWSKO – TRZCIANECKI	1	1	0	0	0
6.	POWIAT GOSTYŃSKI	2	2	2	3	3
7.	POWIAT ŚWIECKI/POWIAT PLESZEWSKI	0	0	1	1	1
8.	POWIAT ŁOBESKI	0	0	1	0	0
9.	POWIAT POLICKI	0	0	0	0	1
	RAZEM	14	11	9	10	10

Na dzień 31.12.2013 roku 8 dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej, na dzień 31.12.2014 roku 9 dzieci umieszczonych było w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Natomiast na dzień 31.12.2015 roku 8 dzieci umieszczonych było w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Koszty przebywania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej wynosiły odpowiednio:

- w roku 2013 -405 371,60 zł,
- w roku 2014 - 453 857,04 zł,
- w roku 2015 - 413 622,94 zł.

Zestawienie w powyższej tabelce ukazuje nam to, iż zauważalna jest tendencja spadkowa umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, co daje nam przekonanie, iż cel założony w „Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2015-2017” jest sukcesywnie realizowany. Należy zaznaczyć, iż nie zawsze można umieścić dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej, gdyż postanowienie sądu niejednokrotnie wskazuje na to, iż dziecko należy umieścić w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W latach 2012-2015 żadne dziecko poniżej dziesiątego roku życia nie zostało umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej i jest to przede wszystkim efekt dużej otwartości rodzinnego domu dziecka oraz rodzin zawodowych z terenu naszego powiatu na przyjęcie dzieci pod swoją opiekę.

2) Rodzinna piecza zastępcza.

Artykuł 76 pkt. 15 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej nakłada obowiązek przedstawienia efektów realizacji zadań przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, co zostanie poniżej uczynione.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy w zakresie pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Do zadań własnych gminy przede wszystkim należy praca z rodziną biologiczną, szeroko rozumiana profilaktyka, wspieranie rodziny poprzez pracę asystenta rodziny, placówki wsparcia dziennego, rodziny wspierające, itp. Powiat organizuje natomiast pieczę zastępczą na podstawie postanowień sądu rodzinnego i opiekuńczego o umieszczeniu dzieci w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, a także wykonuje zadania związane z procesem usamodzielnienia wychowanków opuszczających rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą.

Od 1 stycznia 2012 roku, zgodnie z art. 39 ust.1 ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. Rodzina zastępcza:

- **Spokrewniona** (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
- **Niezawodowa** (małżonkowie lub osoba pozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka)
- **Zawodowa**, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna.

2. Rodzinny dom dziecka.

Rodziny pomocowe (sprawują opiekę nad dzieckiem w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą).

Zadaniem własnym powiatu jest organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym, również na terenie innego powiatu.

Liczba rodzin zastępczych w powiecie grodziskim w latach 2011-2015 w przeciągu całego roku.

Lp.	RODZAJ RODZINY ZASTĘPCZEJ							
	ROK	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodzinny dom dziecka	Rodzina zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna	Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	Rodzina zastępcza zawodowa	Razem
1.	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	2011	26	12	0	1	0	0	39
2.	2012	19	17	1	0	2	0	39
3.	2013	21	17	1	0	1	1	41
4.	2014	20	19	1	0	1	1	42
5.	2015	18	22	1	0	1	1	43

Zauważalny jest wzrost liczby rodzin zastępczych, co w procesie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej jest pożądane i umożliwia nam umieszczanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Jednakże w opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej niesatysfakcjonująca jest liczba rodzin zastępczych niezawodowych w naszym powiecie.

Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w powiecie grodziskim w latach 2011-2015 w przeciągu całego roku.

Lp.	RODZAJ RODZINY ZASTĘPCZEJ							
	ROK	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodzinny dom dziecka	Rodzina zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna	Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	Rodzina zastępcza zawodowa	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	2011	30	36	0	7	0	0	73
2.	2012	21	32	15	0	10	0	78
3.	2013	21	28	15	0	4	11	79
4.	2014	23	32	9	0	5	7	76
5.	2015	21	37	11	0	5	7	81

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu a pochodzących z terenu naszego powiatu na podstawie zawartych porozumień w latach 2011-2015 w przeciągu całego roku.

Lp.	Powiat/Miasto	ROK				
		2011	2012	2013	2014	2015
1	2	3	4	5	6	7
1.	POWIAT NOWOTOMYSKI	3	1	1	3	3
2.	POWIAT PLESZEWSKI	2	2	2	2	2
3.	MIASTO POZNAŃ	2	2	2	3	3
4.	POWIAT ŁOBEZKI	1	1	1	0	0
5.	POWIAT WOŁOMIŃSKI	1	1	1	1	1
6.	MIASTO SZCZECIN	1	1	1	1	1
7.	POWIAT SZAMOTULSKI	1	2	2	2	1
8.	MIASTO KATOWICE	0	0	1	1	1
9.	POWIAT POZNAŃSKI	0	0	0	1	1
10.	POWIAT WOLSZTYŃSKI	0	0	0	1	0
11.	POWIAT NOWODWORSKI	0	0	0	1	1
	RAZEM	11	10	11	16	14

Liczba dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu na podstawie zawartych porozumień w latach 2011-2015 w przeciągu całego roku.

Lp.	Powiat/Miasto	ROK				
		2011	2012	2013	2014	2015
1	2	3	4	5	6	7
1.	MIASTO POZNAŃ	11	7	10	9	9
2.	POWIAT GÓROWSKI	4	4	4	4	4
3.	POWIAT NOWOSOLSKI	3	3	3	3	3
4.	POWIAT SZAMOTULSKI	1	1	1	1	1
5.	POWIAT ZIELONOGÓRSKI	4	4	4	4	4
6.	POWIAT ŻAGAŃSKI	1	1	1	0	0
7.	MIASTO LEGNICA	2	2	2	2	2
8.	POWIAT TUCHOLSKI	1	1	1	1	1
9.	POWIAT POZNAŃSKI	2	1	2	1	1
10.	POWIAT CZARNKOWSKO – TRZCIANECKI	1	1	1	1	0
11.	POWIAT KROŚNIEŃSKI	0	1	0	0	0
12.	POWIAT RYCKI	0	0	2	2	2
	RAZEM	30	26	31	28	27

Napływ dzieci do pieczy zastępczej w przeciągu 2015 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych	w rodzinnych domach dziecka	instytucjonalnej pieczy zastępczej	RAZEM
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Liczba dzieci do 18 roku życia umieszczonych w pieczy zastępczej, z tego:	1	6	0	2	0	9
1.1.	z rodziny naturalnej	1	6	0	1	0	8
1.2.	z rodzinnej pieczy zastępczej	0	0	0	1	0	1
1.3.	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	0	0	0	0	0
1.4.	Inne	0	0	0	0	0	0

Odływ dzieci z pieczy zastępczej w przeciągu 2015 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci z poprzednich okresów, które ubyły w okresie sprawozdawczym, z tego:					
		z rodzin zastępczych spokrewnionych	z rodzin zastępczych niezawodowych	z rodzin zastępczych zawodowych	z rodzinnych domów dziecka	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	RAZEM
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci do 18 roku życia z tego, które:	2	5	1	3	0	11
1.1.	powróciły do rodziny naturalnej	0	0	0	2	0	2
1.2.	zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej	1	0	0	0	0	1
1.3.	zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	1	0	0	1	0	2
1.4.	zostały przysposobione	0	5	1	0	0	6

*Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim
za 2015 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.
Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.*

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci z poprzednich okresów, które ubyły w okresie sprawozdawczym, z tego:					RAZEM
		z rodzin zastępczych spokrewnionych	z rodzin zastępczych niezawodowych	z rodzin zastępczych zawodowych	z rodzinnych domów dziecka	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	
1.5.	zostały umieszczone w młodzieżowym ośrodku wychowawczym	0	0	0	0	0	0
1.6.	Inne	0	0	0	0	0	0
2.	Dzieci powyżej 18 roku życia, z tego, które:	0	1	1	0	0	2
2.1.	powróciły do rodziny naturalnej	0	0	0	0	0	0
2.2.	założyły własne gospodarstwo domowe, w tym:	0	1	1	0	0	2
2.2.1.	wyjechały za granicę	0	0	0	0	0	0
2.3.	Inne	0	0	0	0	0	0

Liczba dzieci przebywających poza rodziną biologiczną jest nadal duża. Jest to zjawisko niepokojące przede wszystkim dlatego, iż rodzina naturalna jest najlepszym środowiskiem do wychowania i rozwoju dziecka.

Na dzień 31.12.2015 roku 69 dzieci przebywało na terenie Powiatu Grodzkiego w rodzinach zastępczych, 13 dzieci z terenu Powiatu Grodzkiego przebywało w rodzinach zastępczych poza naszym powiatem. Natomiast Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. w okresie całego roku 2015 miało pod swoją opieką się 27 dzieci spoza terenu naszego powiatu, ale przebywających w naszych rodzinach zastępczych.

W 2015 roku na terenie Powiatu Grodzkiego funkcjonowało 38 rodzin zastępczych, w tym 2 rodziny zastępcze zawodowe oraz rodzinny dom dziecka. W okresie opisywanego roku 1 rodzina zastępcza spokrewniona została rozwiązana z uwagi na zmianę rodzinnej pieczy zastępczej, 1 rodzina zastępcza spokrewniona została rozwiązana, 3 rodziny zastępcze niezawodowe zostały rozwiązane ze względu na przysposobienie dzieci, które wcześniej przebywały w tych rodzinach.

W mijającym okresie sprawozdawczym powstały 4 nowe rodziny zastępcze.

*Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy w zakresie pracy z rodzinami. Zadaniem własnym gmin jest praca z rodzinami biologicznymi. Powiat natomiast organizuje pieczę zastępczą. Aby lokalny system wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przynosił pożądane efekty należy położyć szczególny nacisk na profilaktykę oraz pracę z rodziną biologiczną. **Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez GMINĘ wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.***

W przypadku dzieci, które pozostają jednak w rodzinnej pieczy zastępczej **należy podejmować pracę z rodzicami biologicznymi tak, aby dzieci jak najszybciej mogły powrócić do środowiska rodzinnego, co należy do zadań samorządu gminnego.** Niezbędnym warunkiem realizacji tego zadania jest otwarcie się zarówno rodziców, jak i dzieci na działania pomocowe (czyli gotowość przyjęcia pomocy), wytrwałość w dążeniu do celu, a co najważniejsze - motywacja do działania, której fundamentem powinna być wizja rodziny zintegrowanej, harmonijnej, w której zarówno rodzice jak i dzieci znajdują oparcie i chęć do działania.

Od 2012 zauważalny jest proces odpływu dzieci z pieczy zastępczej. W 2012 roku 12 dzieci do 18-roku życia opuściło pieczę zastępczą, natomiast w roku 2013 15 dzieci opuściło system pieczy zastępczej. W roku 2014 pieczę zastępczą opuściło 4 dzieci, natomiast

w 2015 roku 13 dzieci opuściło system pieczy zastępczej (w tym 2 wychowanków powyżej 18 roku życia).

W roku 2012 dwoje dzieci zostało przysposobionych, w roku 2013 już 4 dzieci znalazło rodzinę adopcyjną, natomiast w roku 2014 jedno dziecko zostało przysposobione. W roku 2015 liczba dzieci przysposobionych wynosiła 6 w tym 5 rodzin zastępczych przysposobiło dzieci, które przebywały u nich od kilku lat. Natomiast 1 dziecko zostało przysposobione przez rodzinę zagraniczną.

3) Proces usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nadzoruje również proces usamodzielniania wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzin zastępczych pochodzących z naszego powiatu.

W 2015 roku procesem usamodzielniania objętych zostało 5 wychowanków pieczy zastępczej, w tym:

- z usamodzielnienia skorzystała – 1 osoba,
- z zagospodarowania nie skorzystał żaden wychowanek,
- kontynuowało naukę 5 wychowanków pieczy zastępczej, w tym 3 wychowanków pełnoletnich, którzy opuścili placówkę opiekuńczo-wychowawczą.

Dodatkowo pracownik organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, zorganizowali dla wychowanków spotkania i grupy wsparcia. Przeprowadzono 2 spotkania grupy wsparcia dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej obejmujące zagadnienia:

1. Asertywność.
2. Formy pomocy dla pełnoletnich wychowanków umieszczonych w pieczy zastępczej i wychowanków będących przed procesem usamodzielnienia – dalszy pobyt w rodzinie zastępczej, kontynuowanie nauki, usamodzielnienie.

Dużym wsparciem dla młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą, zarówno instytucjonalną jak i rodzinną było utworzenie na terenie naszego powiatu pierwszego mieszkania

chronionego. W roku 2015 z tej formy świadczenia pomocy społecznej skorzystała jedna osoba opuszczająca pieczę zastępczą.

4) Analiza finansowa pieczy zastępczej w 2014 roku oraz 2015 roku.

a) Rodzinnej pieczy zastępczej:

Lp.	Rodzaj zadania	Liczba świadczeń w roku		Kwota świadczeń w roku	
		2014	2015	2014	2015
1	2	3	4	5	6
1	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	716	849	708 779,94	798 767,42
2	Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	64	109	14 381,46	22 806,27
3	Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	15	7	32 230,00	14 500,00
4	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	33	24	17 876,10	11 929,00
5	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie	1	0	3 294,00	0
6	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na zagospodarowanie	0	0	0	0
7	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	15	16	37 602,06	38 120,53
8	Środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu	0	1	0	5 000,00
	RAZEM	844	1006	814 163,56	891 123,42

**Z powyższej kwoty w roku 2014 uzyskano zwrot z innych powiatów w kwocie:
386 041,89 zł.**

**Natomiast w roku 2015 uzyskano zwrot w wysokości:
349 461,71 zł.**

b) Instytucjonalnej pieczy zastępczej:

Lp.	Rodzaj zadania	Liczba świadczeń w roku		Kwota świadczeń w roku	
		2014	2015	2014	2015
1	2	3	4	5	6
1.	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	16	30	7 905,60	14 882,00
2.	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie	0	1	0	3 294,00
		16	31	7 905,60	18 176,00

<p>ŚWIADCZENIA dla 27 <u>dzieci</u> pochodzących z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu na podstawie zawartych porozumień</p> <p>Zwroty z innych powiatów (dotacja lub usługa)</p>	<p>Rok 2015</p> <p>Kwota:</p> <p><u>Usługi</u></p> <p>214 376,36 zł</p> <p><u>Dotacje</u></p> <p>135 085,35 zł</p>
<p>ŚWIADCZENIA na 14 <u>dzieci</u> umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu a pochodzące z terenu naszego powiatu na podstawie zawartych porozumień</p>	<p>93 753,03 zł</p>
<p>Wydatki poniesione przez gminy z terenu powiatu grodziskiego na 34 dzieci umieszczone w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej</p> <p>Zwroty w wysokość: 10 %, 30 % lub 50 %*</p>	<p>89 830,29 zł</p>

* W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczy gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

5) Pozostałe cele i zadania, a także osiągnięte efekty związane z realizacją „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2015-2017”.

A. EFEKTY

- Istnienie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych. W roku ubiegłym w naszym Powiecie funkcjonował jeden rodzinny dom dziecka, jedna rodzina zawodowa specjalistyczna oraz jedna rodzina zawodowa. W okresie od 2012 do 2014 roku powstało jedenaście nowych rodzin, natomiast w 2015 roku powstały cztery nowe rodziny zastępcze, jedna rodzina przeprowadziła się z innego rejonu do powiatu grodziskiego.
- Proces kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej w naszym Powiecie prowadzi organizator rodzinnej pieczy zastępczej, czyli PCPR w Grodzisku Wlkp. Szkolenia rodzin zastępczych od stycznia roku 2014 odbywają się już na terenie naszego powiatu, gdyż kadra specjalistyczna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej uzyskała kwalifikacje do prowadzenia szkoleń rodzin zastępczych zgodnie z autorskim programem przygotowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. Nasza jednostka zorganizowała szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i rodziny zastępczej spokrewnionej. Przeprowadzone zostały specjalistyczne badania na podstawie, których dla każdego uczestnika szkolenia sporządzono opinię psychologiczno – pedagogiczną. W 2012 roku przeszkolone zostały 4 rodziny pragnące stworzyć tymczasowy dom dla dzieci, które nie mają możliwości wychowywać się w rodzinach biologicznych. Już w kolejnych latach zauważyć można wzrost liczby kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych: w roku 2013 przeszkolonych zostało 8 rodzin, w 2014 roku 7 rodzin zostało przeszkolonych, a w roku 2015 szkolenia przeszło 7 rodzin, w tym 5 niezawodowych i 2 spokrewnione.

- Zmniejszenie liczby dzieci w wieku poniżej 10 roku życia przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej. **W placówkach w chwili obecnej nie przebywa żadne dziecko z naszego powiatu poniżej dziesiątego roku życia.** Zmniejszyła się także ogólnie liczba dzieci które przebywają w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Jeszcze w 2011 roku 14 dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej, w roku 2012 roku już 11 dzieci przebywało w placówkach, w roku 2013 przebywało w placówkach 9 dzieci, a w 2014 w placówkach umieszczonych było 10 dzieci. W 2015 roku żadne dziecko z powiatu grodziskiego nie zostało umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej, natomiast ogółem w tamtym roku przebywało w placówkach 10 dzieci z naszego powiatu.
- Nastąpiło także wsparcie istniejących rodzin zastępczych poprzez organizowanie szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo – wychowawczych. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej na bieżąco reagowali na problemy w rodzinach zastępczych, prowadzili szkolenia i działalność informacyjną podczas spotkań realizowanych przez nasze Centrum. Przez cały rok 2015 cykliczne odbywały się spotkania grupy wsparcia dla rodziców zastępczych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka, w których każdorazowo uczestniczyło średnio 13 osób. Przez cały rok koordynator i psycholog przeprowadzili 8 spotkań grup wsparcia dla rodziców zastępczych, z czego 2 miały charakter szkoleniowy. Szkolenia przeprowadzone były przy wsparciu radcy prawnego i pracowników Komendy Powiatowej Policji w Grodzisku Wlkp. Omówiono tematykę interesującą osoby pełniące rolę rodziców zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka, między innymi rozpoznawanie problemów i metod działania, spożywania przez przyszłą matkę alkoholu oraz zażywanie narkotyków. Omówiono także formy spędzania czasu wolnego przez wychowanków, problemy związane z rozpoczęciem roku szkolnego, proces przysposobienia i związane z tym regulacje prawne, rodzaje przysposobienia i warunki adopcji, poczucie własnej wartości, metody pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami (**FAS**, ang. *Fetal Alcohol Syndrome – Alkoholowy Zespół Płodowy*, **ADHD**, ang. *Attention Deficit Hyperactivity Disorder*, - Zespół Nadpobudliwości z Deficytem Uwagi), obowiązek alimentacyjny, jego egzekucja i podstawy spadkobrania.
Zdobyta wiedza przez rodziny zastępcze i możliwość wymiany doświadczeń pozwoliły na podniesienie kompetencji rodzicielskich uczestników, a wspólnie spędzony czas odegrał ważną rolę w nawiązaniu wzajemnego kontaktu.

- W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. w roku 2015 zatrudnionych było 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej na 2 i ¾ etatu dzięki dotacji uzyskanej z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie. Trzeci koordynator zatrudniony został w drugim półroczu ubiegłego roku. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielają pomocy rodzinom sprawującym pieczę zastępczą w realizacji ich zadań oraz współpracują z asystentami rodziny zatrudnionymi w gminach na terenie powiatu grodziskiego. Koordynatorzy są w stałym kontakcie z rodzinami zastępczymi, rodzinnym domem dziecka i ich wychowankami. Udzielają im indywidualnego wsparcia oraz specjalistycznego poradnictwa w zależności od potrzeb, udzielają wsparcia pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej. W przypadku, gdy uregulowana zostanie sytuacja prawna wychowanka koordynator informuje o tym ośrodek adopcyjny. Koordynatorzy zapewniają rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka dostęp do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej i edukacyjnej. Biorą oni udział w posiedzeniach związanych z oceną sytuacji dziecka, po których opracowują we współpracy z rodziną i asystentem rodziny plan pomocy dziecku. Koordynatorzy pomagają rodzinom pełniącym rolę pieczy zastępczej w nawiązaniu kontaktu z rodziną biologiczną dziecka.
- Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali, na wniosek rodziców zastępczych, z 43 rodzinami pełniącymi opiekę i wychowanie nad 80 dzieci. Ponadto koordynatorzy udzielali specjalistycznego wsparcia i indywidualnych konsultacji osobom funkcjonującym w rodzinnej pieczy zastępczej. Rodzice zastępczy oraz prowadzący rodzinny dom dziecka korzystali z indywidualnych rozmów mających charakter wspierający, a także specjalistycznego poradnictwa. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej odbywali wizyty domowe w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych.
- W miesiącach: lutym, marcu, kwietniu, maju, lipcu, sierpniu, październiku, oraz w listopadzie 2015 r. odbyły się, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku, posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. W roku 2015 przeprowadzono **192 oceny** sytuacji dziecka. W posiedzeniach uczestniczyli m.in. zaproszeni przedstawiciele szkół, Ośrodków Pomocy Społecznej, asystenci rodziny, kuratorzy, przedstawiciele Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego w Poznaniu, rodzice zastępczy. Z każdego spotkania zespołu sporządzone zostały protokoły,

których kserokopie zostały przekazane do właściwych sądów.

Ponadto po posiedzeniach Zespołu opracowany został Plan Pomocy Dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej zawierający cele pracy z dzieckiem i rodziną, opis metod ich realizacji oraz oczekiwane efekty podejmowanych działań.

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. udzieliło rodzinom zastępczym pomoc świadczoną przez wolontariuszy. Pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej brali aktywny udział w pozyskiwaniu wolontariuszy celem wsparcia i pomocy dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej w zakresie nauki szkolnej. W 2015 roku było zarejestrowanych **11 wolontariuszy w tym 2 psychologów**. Psychologowie prowadzili terapię psychologiczną dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych i dla rodzin zastępczych, a pozostali wolontariusze pomagali w odrabianiu lekcji i przyswojeniu materiału szkolnego.
- Zatrudniono w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. psychologa w celu prowadzenia grup wsparcia, a także zapewnienia dostępu rodzinom zastępczym i rodzinnemu domowi dziecka do specjalistycznej pomocy. Po przeprowadzonych w miesiącu lutym 2016 roku oraz po przeprowadzonych w roku ubiegłym ocenach dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych wynika, iż ¼ etatu psychologa nie wystarcza, aby zabezpieczyć wszystkie potrzeby w zakresie pomocy psychologa i specjalistycznego poradnictwa świadczonego rodzinom zastępczym. Wynika to przede wszystkim z tego, iż wiele dzieci umieszczanych i przebywających w rodzinach zastępczych posiada orzeczenie o niepełnosprawności, opinie o specyficznych trudnościach w uczeniu się, opinie o dostosowaniu wymagań edukacyjnych dzieci. Dzieci mają zdiagnozowany również FAS, a w rodzinach wiele dzieci korzysta z pomocy specjalistów: neurologa dziecięcego, psychiatry, itp. Problemy w rodzinach zastępczych z roku na rok są coraz trudniejsze i bardziej zróżnicowane. Dlatego też **zatrudnienie specjalistycznej kadry, w tym psychologa, pedagoga jest koniecznością**.
- Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w zakresie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzenia terapii dla dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną w Grodzisku Wlkp. PCPR w Grodzisku Wlkp. pomagał rodzinom zastępczym w dostępie do usług świadczonych przez tę Poradnię.
- Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom usamodzielnianym oraz większe

wsparcie w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia, w tym poprzez wsparcie rzeczowe i finansowe. W roku 2015 koordynatorzy oraz organizator rodzinnej pieczy zastępczej moderowali 2 spotkania grupy wsparcia dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej. Na tych spotkaniach omawiane były formy pomocy dla pełnoletnich wychowanków umieszczonych w pieczy zastępczej i wychowanków będących przed procesem usamodzielnienia oraz w zakresie asertywności.

- W ubiegłym roku jedna wychowanka przebywała w mieszkaniu chronionym, co było dla niej odpowiednim treningiem samodzielności, który przyniósł zakładany efekt i w lipcu 2015 roku wychowanka wynajęła mieszkanie.
- W roku 2015 2 dzieci zostało przywróconych z pieczy zastępczej pod opiekę rodziny biologicznej, w tym jedno po miesiącu pobytu u mamy naturalnej ponownie wróciła pod opiekę pieczy zastępczej.
- Zapewnione zostały wynagrodzenia dla rodzinnego domu dziecka i rodzin zastępczych zawodowych w roku ubiegłym.
- W roku 2015 zapewniono środki finansowe na utrzymanie lokalu rodzinnego domu dziecka oraz rodzin zastępczych zawodowych.
- Powstało w roku 2013 Stowarzyszenie skupiające rodziny zastępcze z terenu naszego Powiatu, które w roku 2015 zorganizowało 2 spotkania dla rodzin zastępczych. Które odbyły się po zebraniach grup wsparcia dla rodzin zastępczych i rodzinnego domu dziecka. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. wspomagało merytorycznie w/w stowarzyszenie również podczas organizacji w 2015 roku pikniku i spotkania wigilijnego dla uczestników stowarzyszenia. Na tych spotkaniach rodziny zastępcze miały okazję integrować się, wymieniać swoimi doświadczeniami, doradzać sobie nawzajem i miło spędzać czas wraz ze swoimi wychowankami.
- Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej wraz z psychologiem przeprowadzili w Liceum Ogólnokształcącym w Grodzisku Wlkp. zajęcia o charakterze edukacyjno-profilaktycznym. Zajęcia te podejmowały tematykę Alkoholowego Zespołu Płodowego - FAS oraz konsekwencje zażywania przez mamę narkotyków podczas ciąży. Łącznie brało w nich udział 155 uczniów.
- W celu promocji rodzicielstwa zastępczego ukazały się informacje na temat rodzinnych form pieczy zastępczej na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. i na portalu PGO24. Na stronach internetowych

ukazał się również artykuł autorstwa osoby tworzącej rodzinę zastępczą zawodową opisujący prawdy i mity dotyczące rodzin zastępczych. Przygotowane zostały także ulotki promujące ideę rodzinnej pieczy zastępczej.

- Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w ramach propagowania idei rodzicielstwa zastępczego współorganizowali konkurs plastyczny pt. „Rodzina zastępcza szansą na nowy dom” skierowany do dzieci i młodzieży z terenu powiatu grodziskiego. Konkurs ten cieszył się dużym zainteresowaniem. Łącznie do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło 136 prac. Konkurs zyskał finansowo-rzeczowe wsparcie firm z terenu naszego powiatu.
- **Wysokość pozyskanych środków finansowych z zewnętrznych źródeł na pieczę zastępczą w roku 2015:**
 - Dotacja od Wojewody Wielkopolskiego w wysokości 35.312,00 zł., umowa nr PS-II.946.252.2015.8 z dnia 03 czerwca 2015 r. na wsparcie realizacji zadania publicznego realizowanego w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2015 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.

B. CELE I ZADANIA:

- Zapewnienie miejsca dzieciom w pieczy zastępczej: w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
- Przyznawanie świadczeń na miesięczne utrzymanie dziecka w rodzinie zastępczej.
- Zapewnienie zgodnie z ustawą środków na utrzymanie lokalu mieszkalnego rodzinnego domu dziecka.
- Przyznawanie jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka.
- Pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki-jednorazowo lub okresowo.
- Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka

szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

- Zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym.
- Prowadzenie poradnictwa (także prawnego) i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- Współpraca z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej w zakresie udzielania pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
- Współpraca ze sądami i ich organami pomocniczymi oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
- Zapewnienie środków finansowych na funkcjonowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- Zapewnienie środków finansowych na przyznanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie dla osób usamodzielnianych.
- Zapewnienie wsparcia dla osób usamodzielnianych, w tym także wsparcia psychologicznego.
- Dochodzenie należności od rodzin biologicznych za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej.
- Pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych na realizację działań z zakresu wspierania rodzinnej pieczy zastępczej.

II. REALIZACJA DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

1. Rehabilitacja społeczna

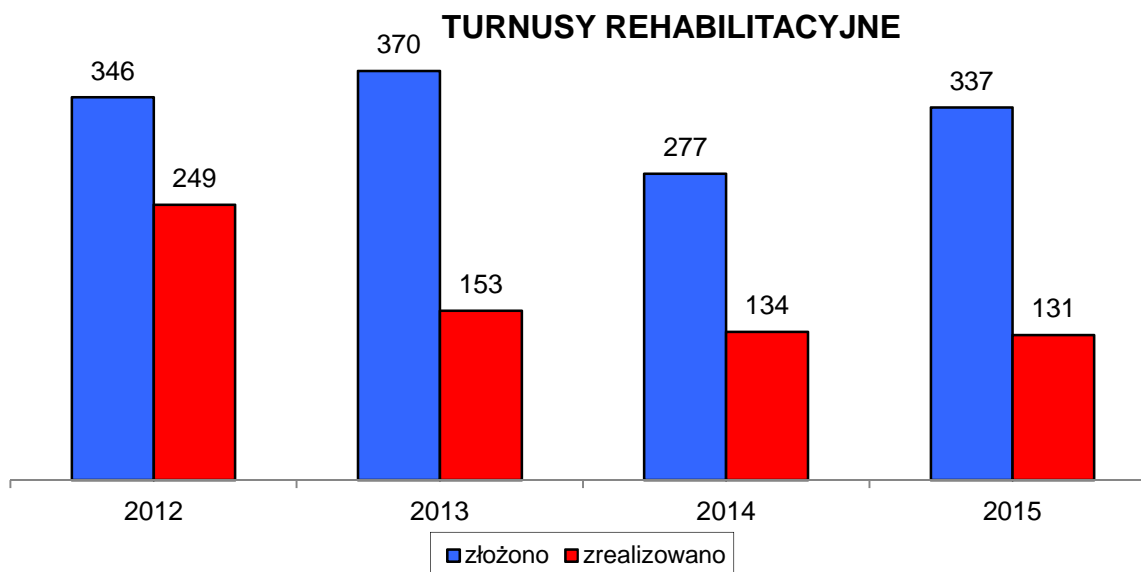
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych, określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywny udział w różnych aspektach życia społecznego. Jest ona realizowana przede wszystkim przez działania zmierzające do wyrobienia zaradności osobistej u osób niepełnosprawnych, a także nabycia przez te osoby umiejętności związanych z samodzielnym wypełnianiem ról społecznych.

a) Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Turnusy rehabilitacyjne to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku mająca na celu poprawę psychofizycznej sprawności, wyrobienie zaradności oraz rozwój umiejętności społecznych uczestników. Zadania te realizowane są przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych uczestników, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także udział w różnorodnych zajęciach indywidualnych i grupowych przewidzianych programem turnusu. Do korzystania uprawnione są dzieci oraz osoby dorosłe legitymujące się ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności. Osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do uczestnictwa w turnusie również jej opiekuna, wyłącznie na wyraźne i uzasadnione zalecenie lekarza.

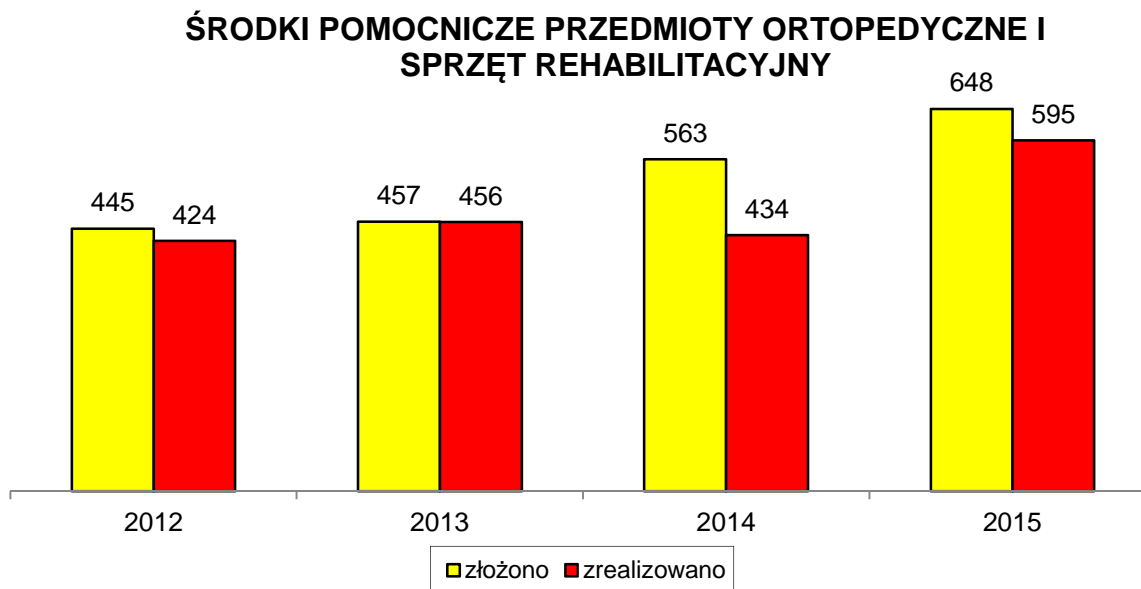
Stosunek złożonych wniosków do zrealizowanych w poszczególnych latach obrazuje poniższy wykres.

b) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zgodnie z przepisami, refundacji podlegają środki ograniczające skutki niepełnosprawności, min. wózki inwalidzkie, balkoniki i podpórki do chodzenia, protezy kończyn, obuwie, gorsety i kołnierze ortopedyczne, aparaty słuchowe, materace przeciwodleżynowe, pieluchomajtki. Podstawowym warunkiem otrzymania pomocy finansowej jest potwierdzony udział Narodowego Funduszu Zdrowia w kosztach zakupu oraz kryterium dochodowe wnioskodawców nie przekraczające 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym oraz 60% w przypadku osoby samotnej. O dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, maksymalnie do 80 % jego wartości mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z dysfunkcji. Sprzęt rehabilitacyjny to sprzęt wspomagający proces rehabilitacji lub sprzęt służący do usprawniania zaburzonych funkcji organizmu. Jest to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych mający za zadanie osiągnięcie, przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej, możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

Stosunek złożonych wniosków do zrealizowanych w poszczególnych latach obrazuje poniższy wykres.

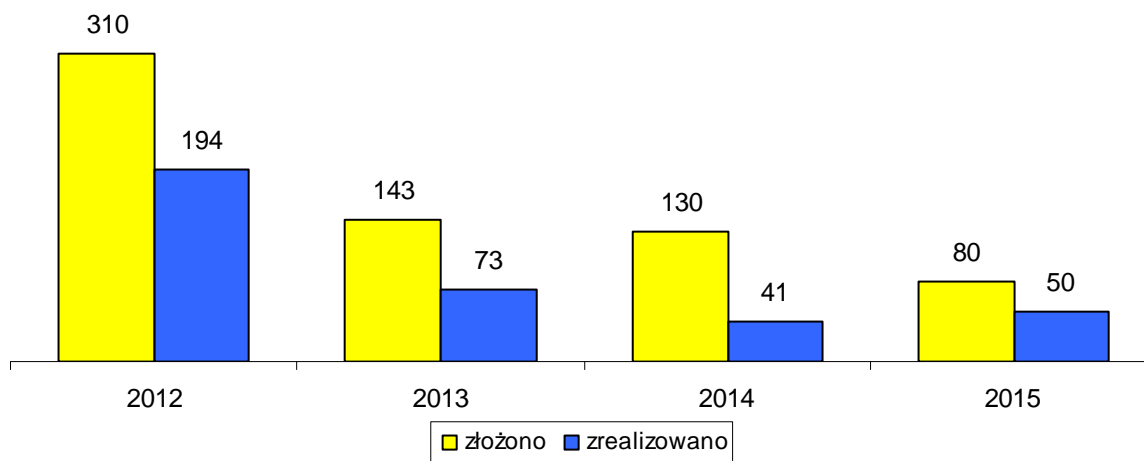

c) Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

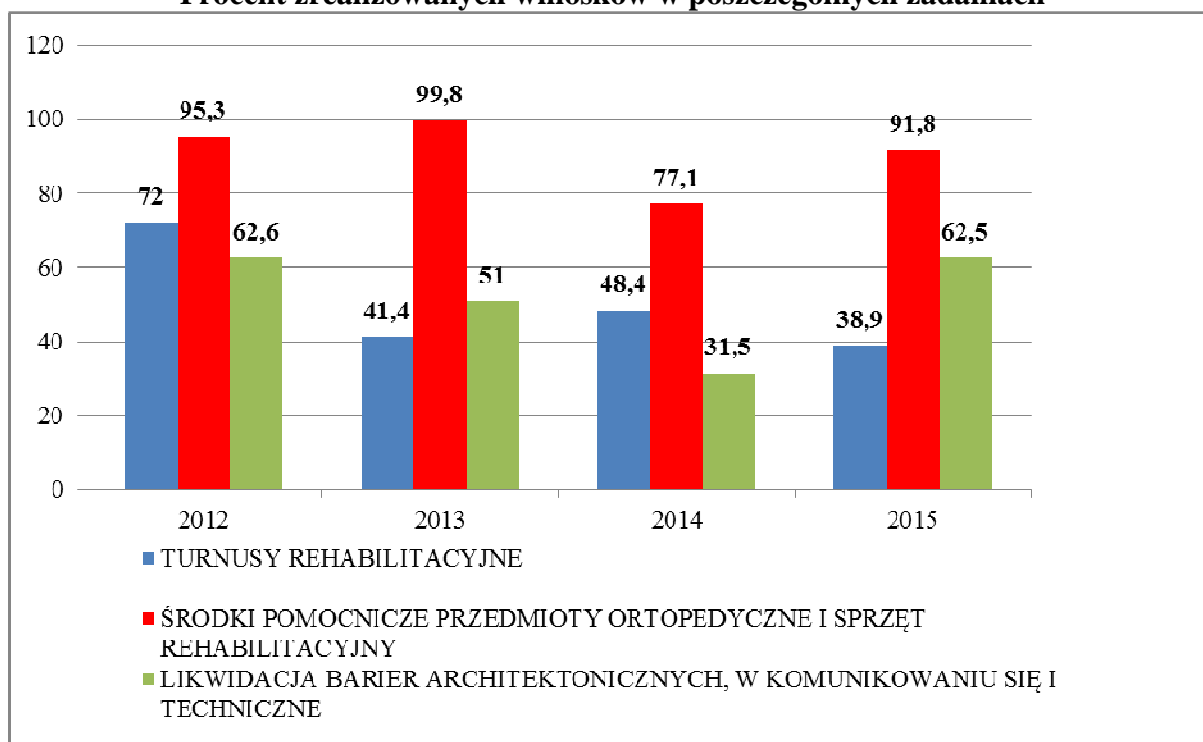
Bariery architektoniczne są to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Natomiast bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji. Bariery techniczne natomiast oznaczają bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie społeczne, przeszkody wynikające z braku zastosowania odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie. Dofinansowanie od roku 2015 do w/w zadania wynosi do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Stosunek złożonych wniosków do zrealizowanych w poszczególnych latach obrazuje poniższy wykres.

LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, W KOMUNIKOWANIU SIĘ I TECHNICZNE

Procent zrealizowanych wniosków w poszczególnych zadaniach

d) Dofinansowanie do sportu, kultury i rekreacji osób niepełnosprawnych się ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Do 30 listopada każdego roku organizacje społeczne zajmujące się pomocą osobom niepełnosprawnym mogą składać wnioski o dofinansowanie zajęć sportowych,

o dofinansowanie działań o charakterze kulturalnym oraz rekreacyjnym. Powyższe działania dofinansowane są do 60% kosztów całkowitych realizacji zadania.

Zestawienie zadania w latach 2013, 2014, 2015

2013	2014	2015
W roku 2013 rozpatrzono 1 projekt i podpisano 1 umowę na kwotę 16.000,00 zł.	W roku 2014 złożone zostały 3 projekty przez stowarzyszenia Na to zadanie nie zostały przyznane środki, w związku z powyższym projekty pozostały bez rozpatrzenia.	W roku 2015 rozpatrzono 1 projekt i podpisano 1 umowę na kwotę 19.600,00 zł.

e) Dofinansowanie do kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Na terenie Powiatu Grodzkiego działają dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej:

- pierwszy Warsztat działa przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Grodzisku Wlkp. - 40 uczestników ma zajęcia w tym Warsztacie,
- drugi Warsztat działa przy Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom „SERCE“ w Rakoniewicach – 50 uczestników ma zajęcia w tym warsztacie.

Warsztaty Terapii Zajęciowej realizują zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia - na miarę jej indywidualnych możliwości.

Zestawienie zadania w latach 2013, 2014, 2015

2013	2014	2015
Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a, ust.1 pkt 8), kwota przyznana wynosiła 1.331.640,00 zł, stanowiła 90% kosztów dofinansowania.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a, ust.1 pkt 8), kwota przyznana wynosiła 1.331.640,00 zł, stanowiła 90% kosztów dofinansowania.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a, ust.1 pkt 8), kwota przyznana wynosiła 1.331.640,00 zł, stanowiła 90% kosztów dofinansowania.

Dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej na podstawie zawartych umów pomiędzy Powiatem Grodziskim a Stowarzyszeniami, dotyczy 10% kwoty przeznaczonej na działania warsztatów.

Lp.	Nazwa organizacji	Powiat
1.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Grodzisku Wlkp. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Grodzisku Wlkp.	65 760,00 zł.
2.	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „SERCE” w Rakoniewicach Warsztaty Terapii Zajęciowej w Rakoniewicach	82 200,00 zł.
RAZEM		147 960,00 zł.

2. Rehabilitacja zawodowa

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych realizowana jest przez Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. W 2015 r. zostały przyznane środki na finansowanie wydatków z usług lub instrumentów rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu (art.11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych) w kwocie 24.000,00 zł. Następnie kwota na wniosek Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku została umniejszona o kwotę 16.700,00 zł, pozostała kwota do dyspozycji 7.300,00 zł, następnie została umniejszona na wniosek PUP w Grodzisku Wlkp. o kwotę 215,82 zł. Pozostała kwota tj. 7.084,18 zł została wykorzystana na cele rehabilitacji zawodowej przez PUP w Grodzisku Wlkp. Przyznane zostały również środki na zadanie dotyczące zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy - asystent w kwocie 8.000,00 zł, po czym kwota została umniejszona na wniosek PUP w Grodzisku Wlkp. o kwotę 1.000,00 zł. Pozostała kwota do realizacji zadania wynosiła 7.000,00 zł. Następnie również ona została umniejszona na wniosek PUP o kwotę 1.300,00 zł. Ostateczna kwota do realizacji zadania wynosiła 5.700,00 zł.

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim
za 2015 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.
Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

**WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
WYKORZYSTANYCH W POWIECIE GRODZISKIM W LATACH 2010-2015 przeznaczonych na rehabilitację społeczną**

l.p.	ROK	ŚRODKI PRZYZNANE	WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW									
			TURNUSY REHABILITACYJNE		ŚRODKI POMOCNICZE PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I SPRZĘT REHABILITACYJNY		LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, W KOMUNIKOWANIU SIĘ I TECHNICZNE		SPORT KULTURA REKREACJA I TURYSTYKA		WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ	
			LICZBA WNIOSKÓW	KWOTA	LICZBA WNIOSKÓW	KWOTA	LICZBA WNIOSKÓW	KWOTA	LICZBA WNIOSKÓW	KWOTA	LICZBA UCZESTNIKÓW	KWOTA
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	2010	1.753.239,00	203	120.000,00	361	138.418,00	84	212.000,00	6	20.000,00	80	1.183.680,00
2.	2011	1.764.931,00	Złożono 407 zrealizowano 100	100.000,00	Złożono 457 Zrealizowano 357	111.500,00	Złożono 267 zrealizowano 93	257.271,00	1	20.000,00	85	1.257.660,00
3.	2012	2.228.738,00	Złożono 346 Zrealizowano 249	199.953,00 47 zł. nie wykorzystano	Złożono 445 zrealizowano 424	184.078,00	Złożono 310 zrealizowano 194	545.198,00	4	17.492,00 NIE WYKORZYSTANO KWOTY 2.508,00 ZŁ	85	1.257.660,00
4.	2013	1.880.950,00	Złożono 370 zrealizowano 153	100.000,00	Złożono 457 zrealizowano 456	201.327,48	Złożono 143 zrealizowano 73	223.310,00	1	16.000,00	90	1.331.640,00
5.	2014	1.932.893,00	Złożono 277 zrealizowano 134	150.000,00 zwiększono o 30.000,00 Kwota do realizacji: 180.000,00	Złożono 563 zrealizowano 434	200.000,00 zwiększono 30.600,00 Kwota do realizacji: 232.500,00	Złożono 130 zrealizowano 41	171.253,00	0	0	90	1.331.640,00
6.	2015	2.026.471,00	Złożono 337 zrealizowano 131	130.000,00 zmniejszono o 45,00 Kwota do realizacji: 129.955,00	Złożono 648 zrealizowano 595	230.000,00 zwiększono 84.640,00 314.640,00 zł Zwiększono o kwotę 1.560,82 zł Kwota do realizacji: 316.200,82 zł	Złożono 80 zrealizowano 50	188.291,00 Zwiększono o kwotę 28.000,00 Kwota do realizacji: 216.291,00	1	19.600,00	90	1.331.640,00

Od 2010 do 2015 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazał ogółem kwotę 9.560.751,00 zł. Kwota została w całości wykorzystana na potrzeby osób niepełnosprawnych, tylko w roku 2010 zwrot nastąpił kwoty 0,62zł – niewykorzystane środki z Powiatowego Urzędu Pracy, w roku 2012 nie wykorzystano kwotę w wysokości 47,00 zł z zadania dotyczącego dofinansowania do uczestnictwa w turnusach

rehabilitacyjnych.

Z dniem 08 stycznia 2010 roku Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim przejął realizację zadań związanych z rehabilitacją zawodową.

Od roku 2013 roku realizowano nowe zadanie pt. „Finansowanie wydatków z usług lub instrumentów rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu”(art.11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych) oraz od 2014 roku PUP w Grodzisku Wlkp. realizował nowe zadanie pt. „Zatrudnianie pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym w pracy – asystent” (art. 26 d ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych).

WYSKOŚĆ ŚRODKÓW FINANSOWYCH PRZEKAZANYCH PRZEZ PFRON NA ZADANIE ZWIĄZANE Z REHABILITACJĄ ZAWODOWĄ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

lp	ROK	JEDNORAZOWE ŚRODKI NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ ROLNICZEJ ALBO NA WNIESIENIE WKŁADU DO SPÓŁDZIELNI SOCJALNEJ		WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW			
				ZWROT KOSZTÓW WYPOSAŻENIE STANOWISKA PRACY OSOBIE NIEPEŁNOSPRAWNEJ		ZWROT KOSZTÓW 60% WYNAGRODZENIA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ ORAZ SKŁADEK NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE OD TEGO WYNAGRODZENIA	
				LICZBA WNIOSKÓW	KWOTA	LICZBA WNIOSKÓW	KWOTA
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	2010	4	78.000,00	0	0	1	1.141,00 WYKORZYSTANO 1.140,38 ZWROT 0,62 ZŁ
2.	2011	1	18.500,00	0	0	0	0
3.	2012	1	24.310,00	0	0	0	0
4.	2013	0	Nie wykorzystana kwota 44.000,00 pozostało na zadaniu 0,0 zł	0	0	0	0
5.	2014	0	0	0	0	0	0
6.	2015	0	30.000,00 zmniejszono o kwotę 30.000,00 pozostało 0,00 zł	0	0	0	0

*Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim
za 2015 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.
Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.*

L.p.	ROK	WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW			
		Finansowanie wydatków z usług lub instrumentów rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu		Zatrudnianie pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym w pracy – asystent	
		LICZBA WNIOSKÓW	KWOTA	LICZBA WNIOSKÓW	KWOTA
		1	2	3	4
1.	2013	1	10.000,00 nie wykorzystano 1.327,48 Kwota do realizacji: 8.672,52	0	0
2.	2014	1	80.000,00 zmniejszono o 30.000,00 50.000,00 zmniejszono o 14.000,00 36.000,00 zmniejszono o 20.600,00 Kwota do realizacji:; 15.400,00	1	14.000,00 zmniejszono o 10.000,00 pozostało 4.000,00
3.	2015	1	24.000,00 zmniejszono 16.700,00 7.300,00 zmniejszono 215.82 Kwota do realizacji: 7.084,18	1	8.000,00 zmniejszono o 1.000,00 7.000,00 zmniejszono 1.300,00 Kwota do realizacji: 5.700,00

III. REALIZACJA „POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2012 – 2015.”

1. Zapewnienie miejsc w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Prowadzenie powyższego zadania zostało powierzone Stowarzyszeniu „Dom Pomocna Dłoń” z siedzibą w Błońsku uchwałą nr 27/2015 Zarządu Powiatu Grodziskiego z dnia 3 lutego 2015 roku, w sprawie wyboru oferty na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej.

Realizacja projektu w/w Stowarzyszenia, pomimo niewielkich środków finansowych, znacząco wpłynęła na podniesienie poziomu rozwiązywania problemów społecznych w powiecie grodziskim. Prowadzenie całodobowej interwencji telefonicznej oraz specjalistycznego wsparcia dla osób i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej, a także przebywających w placówce oraz rodzin zamieszkujących w środowisku lokalnym a znajdujących się w sytuacji kryzysowej i wymagających natychmiastowego wsparcia w celu zapobiegania pogłębianiu się kryzysu, to jedno z ważniejszych zadań z zakresu pomocy rodzinom zrealizowane przez Stowarzyszenie „Dom Pomocna Dłoń”. Ośrodek interwencji kryzysowej pozostawał w całodobowej gotowości do podjęcia działań z zakresu interwencji kryzysowej na prośbę służb społecznych z terenu naszego powiatu. W ramach realizacji zadania Stowarzyszenie zapewniało także 10 miejsc w hostelu wraz ze wsparciem pedagoga, psychologa, opiekuna, pracownika socjalnego dla mieszkańców ośrodka. Zabezpieczone także były podstawowe potrzeby życiowe mieszkańców OIK (wyżywienie, środki czystości, dostęp do opieki medycznej itp.). Bardzo ważnym zadaniem realizowanym przez OIK było prowadzenie w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. punktu konsultacyjnego i udzielanie poradnictwa przez specjalistę z zakresu przemocy w rodzinie dla osób doświadczających przemocy. Ośrodek zapewniał także pojazd oraz opiekę pedagogiczną do wykonywania wspólnych zadań z PCPR z zakresu interwencji kryzysowej.

Poprzez prowadzenie działań, osoby i rodziny odnajdywały własne zdolności i zasoby psychiczne niezbędne do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, uczyły się walczyć z bezradnością, odzyskiwały siły i odporność konieczną do przezwyciężania problemów dnia codziennego, odzyskiwały kontrolę nad własnym życiem, uzyskały dostęp do różnych form pomocy i leczenia, uczyły się egzekwować swoje prawa, a także nabyły umiejętności wychowawcze, co umożliwi lepsze funkcjonowanie we własnym środowisku i społeczności.

Odpowiednia kompleksowa pomoc dostosowana do potrzeb rodziny pozwoliła na całkowite lub częściowe zmniejszenie jej dysfunkcyjności.

W trakcie realizacji projektu przeprowadzono 289 działań o charakterze interwencyjnym w tym:

- 57 konsultacji w Punkcie Konsultacyjnym w Grodzisku Wlkp.,
- 87 konsultacji w OIK-u w Błońsku,
- 128 konsultacji telefonicznych,
- 17 interwencji wyjazdowych w tym 2 wspólnie z PCPR związanych z zabezpieczeniem dzieci i przewiezieniem ich do placówki.

W okresie od 01.01.2015r. do 31.12.2015 r. w OIK w ramach realizacji projektu przebywało 39 osób w trakcie 48 pobyków (9 kobiet, 5 dzieci, 25 mężczyzn). W dniu 2.01.2015 roku w OIK przebywało 15 osób. Okres ich pobytu trwał w 3 przypadkach krócej niż trzy miesiące, w 12 przypadkach dłużej niż trzy miesiące.

W roku 2015 do OIK przyjęto 24 osoby z czego 15 osób przebywało do trzech miesięcy, a 9 osób przebywało powyżej trzech miesięcy.

W roku 2015 łącznie ośrodek opuściło 20 osób z czego 5 osób zamieszkało we własnych lub wynajętych mieszkaniach, 1 osoba zamieszkała u rodziny, 4 osoby trafiły do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, po czym powróciły do własnego domu, 2 osoby przeniesiono do Domu Samotnej Matki, 1 osoba trafiła do Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego, a 1 do Hospicjum. 4 osoby odeszły bez podania adresu lub zostały usunięte za łamanie regulaminu, 2 osoby przekierowano do OPS właściwego ze względu na stałe miejsce zamieszkania.

2. Działania z zakresu profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. w 2015 roku zrealizowało cykl warsztatów psychoedukacyjnych w ramach działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej wraz z psychologiem przeprowadzili w Liceum Ogólnokształcącym w Grodzisku Wlkp. zajęcia o charakterze edukacyjno-profilaktycznym. Zajęcia te podejmowały tematykę płodowego zespołu alkoholowego - FAS oraz konsekwencji zażywania przez mamę narkotyków podczas ciąży. Łącznie brało w nich udział 155 uczniów.

2. W roku 2015 w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp., działał punkt konsultacyjny dla osób doświadczających przemocy, w którym udzielał poradnictwa specjalista z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

IV. REALIZACJA DODATKOWYCH PROJEKTÓW I DZIAŁAŃ ZORGANIZOWANYCH PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W GRODZISKU WLKP.

PILOTAŻOWY PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”.

Dnia 05 kwietnia 2013 roku została zawarta umowa pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Powiatem Grodziskim na realizację przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. Programu Pilotażowego „Aktywny Samorząd”. W roku 2015 podpisano aneks to tej umowy, umożliwiający realizację powyższego zadania w roku 2015.

Celem głównym Programu jest zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program „AKTYWNY SAMORZĄD” w roku 2015 obejmował następujące obszary wsparcia:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

1. Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
 - a. Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
2. Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
 - a. Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
1. Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
 - a. Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - b. Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
 - c. Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
2. Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W zależności od obszaru, wielkość dofinansowania kształtowała się od 100% do 75%.

Wnioski przyjmowane były w trybie ciągłym:

- dla Modułu I do dnia 30 sierpnia 2015 r.

- dla Modułu II:

- do 30 marca 2015 (dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2014/2015),
- do 10 października 2015 (dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2015/2016).

W stosunku do roku 2014 część obszarów, które mogły otrzymać dofinansowanie, decyzją Zarządu PFRON, zostało zawieszonych.

Dotyczyło to:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- a. Zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- b. Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- c. Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.

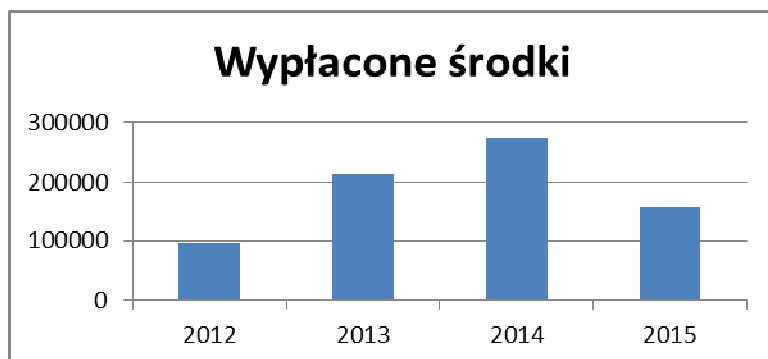
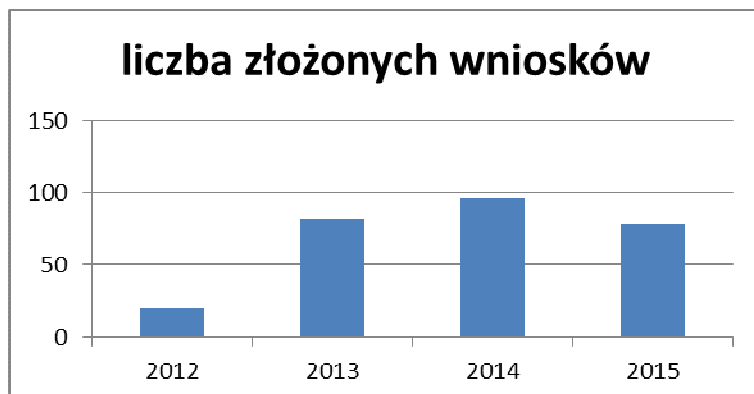
Do naszego Centrum łącznie wpłynęło 79 wniosków, w tym 76 rozpatrzono pozytywnie z czego dofinansowanie otrzymało łącznie 56 osób (74 wnioski otrzymały dofinansowanie – 2 osoby zrezygnowały z dofinansowania).

Wyplacono łącznie w zrealizowanych wnioskach 157.649,00 zł .

**SPRAWOZDANIE Z WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PFRON W RAMACH
PROGRAMU AKTYWNY SAMORZĄD - PORÓWNANIE ZA LATA 2014 i 2015**

l.p.	ROK	
	2014	2015
1	2	3
1.	Złożonych wniosków (do realizacji w danym roku) 96	Złożonych wniosków (do realizacji w danym roku) 79
2.	Zweryfikowanych negatywnie pod względem formalnym 8 (do tego dochodzą jeszcze wnioski zweryfikowane pozytywnie, ale niezrealizowane z braku środków oraz rezygnacje 6 osób)	Zweryfikowanych negatywnie pod względem formalnym 3
3.	Przeznaczonych do dofinansowania zweryfikowanych pozytywnie 82	Przeznaczonych do dofinansowania zweryfikowanych pozytywnie 76
4.	Rozpatrzone pozytywnie (zawarte umowy) 82	Rozpatrzone pozytywnie (zawarte umowy) 74
5.	Zrealizowanych (wyplata środków PFRON) 82	Zrealizowanych (wyplata środków PFRON) 74
6.	Kwota zawartych umów 272.919,00 zł.	Kwota zawartych umów 157.649,00 zł.
7.	We wnioskach zrealizowanych (wysokość środków wypłaconych) 272.919,00 zł.	We wnioskach zrealizowanych (wysokość środków wypłaconych) 157.649,00 zł.
8.	We wnioskach złożonych (kwota wnioskowana) 364 245,40 zł.	We wnioskach złożonych (kwota wnioskowana) 184 496,00 zł.
9.	We wnioskach przeznaczonych do dofinansowania (zweryfikowanych pozytywnie) kwota wynosiła: 277.035,00 zł.	We wnioskach przeznaczonych do dofinansowania (zweryfikowanych pozytywnie) kwota wynosiła: 174 631,98 zł.

**GRAFICZNE PODSUMOWANIE PROGRAMU AKTYWNY SAMORZĄD
W LATACH 2012 - 2015**

V. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim w ramach współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej działających na terenie gmin podejmowało działania interwencyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, na bieżąco informowało OPS o wolnych miejscach w Domach Pomocy Społecznej, czy też konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie, itp.

W dniu 12 marca 2015 roku w Starostwie Powiatowym w Grodzisku Wielkopolskim odbyło się spotkanie na temat **„Roli gmin w świetle ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”** mające na celu podkreślenie roli współpracy asystentów z rodzinami biologicznymi w związku ze wzrostem wskaźnika dzieci umieszczonych poza rodziną biologiczną i koniecznością partycypacji w kosztach zarówno przez powiat jak i przez gminę. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej działających na terenie powiatu grodziskiego oraz przedstawiciel Urzędu Miejskiego w Grodzisku Wielkopolskim. Wśród omawianych tematów znalazły się zmiany do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a w świetle niej zadania gminy, asystenta rodziny, placówki wsparcia dziennego, rodziny wspierającej. Podkreślona została rola sądu i zadania powiatu, wśród których kluczowym jest rodzinna piecza zastępcza. Była też krótka informacja o instytucjonalnej pieczy zastępczej. Drugi blok tematyczny dotyczył napływu i odpływu dzieci do pieczy zastępczej w 2014 roku, definiował świadczenia z uwagi na ich charakter fakultatywny bądź obligatoryjny, wskazywał co zaliczane jest do okresu pobytu dziecka w pieczy zastępczej, określał roczne koszty pokrywane przez Powiat na utrzymanie dzieci z podziałem na ilość dzieci z poszczególnych gmin oraz prezentował wyliczenie kosztów na utrzymanie dzieci w pieczy instytucjonalnej bądź rodzinnej z podziałem na 5 gmin w skali roku.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

W realizacji zadań publicznych samorządu lokalnego bardzo ważną rolę odgrywają organizacje pozarządowe. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. szczególnie współpracuje z organizacjami non profit działającymi w obszarze pomocy społecznej. Statutowe zadania tych organizacji ukierunkowane są na działania na rzecz: osób

niepełnosprawnych, osób starszych, osób znajdujących się w ostrym kryzysie życiowym, którego przyczyną zazwyczaj stwierdzana jest przemoc w rodzinie, brak akceptacji w rodzinie, bezdomność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, uzależnienie od alkoholu. W roku 2015 nasze Centrum szczególnie współpracowało ze Stowarzyszeniem Pomocna Dłoń w Błońsku, zarówno podczas interwencji kryzysowych jak i też poprzez dzielenie się swoją wiedzą i doświadczeniami z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W dużej mierze PCPR w Grodzisku Wlkp. współpracowało także z najmłodszym stowarzyszeniem z zakresu pomocy społecznej, czyli stowarzyszeniem skupiającym rodziny zastępcze i adopcyjne „Źródło” .

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie pomocy społecznej informowało na bieżąco organizacje o możliwościach uzyskania środków finansowych z różnych źródeł oraz wspierało merytorycznie organizacje pozarządowe działające w zakresie pomocy społecznej.

W roku 2015 informowaliśmy organizacje pozarządowe o konkursach drogą mailową oraz telefonicznie. Poniżej przedstawiona została tematyka konkursów:

- XII edycja Konkursu na najlepsze prace magisterskie i doktorskie, których tematem badawczym było zjawisko niepełnosprawności w wymiarze: zdrowotnym, zawodowym lub społecznym „OTWARTE DRZWI”;
- Otwarty konkurs ofert w dziedzinie pomocy społecznej w 2015 roku organizowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu. Zadania ogłoszone do realizacji: w obszarze działań na rzecz rodziny, w obszarze działań na rzecz seniorów, w obszarze działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz w obszarze działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- Zaproszenie do udziału w szkoleniu organizowanym przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej dla pracowników i wolontariuszy instytucji pomocy i integracji społecznej z terenu Wielkopolski. Tematem była "Seksualność osób niepełnosprawnych intelektualnie";
- Zarząd Województwa Wielkopolskiego ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację w formie wspierania zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będących w 2015 roku w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego. Zadania jakie zostały ogłoszone do realizacji:

1. Prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek.
2. Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby.
3. Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji.
4. Organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy, w szczególności przez:
 - a) doradztwo zawodowe,
 - b) przygotowanie i wdrożenie indywidualnego planu drogi życiowej i zawodowej,
 - c) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, mających na celu przygotowanie do aktywnego poszukiwania pracy i utrzymania w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.
5. Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego

- „KONKURS LADY D. im. KRYSTYNY BOCHENEK” ETAP WOJEWÓDZKI

Celem konkursu, było w szczególności uhonorowanie niepełnosprawnych kobiet, zamieszkałych na stałe na terenie województwa wielkopolskiego, wnoszących istotny wkład w różne dziedziny życia społecznego oraz promowanie ich postaw. Organizatorem Konkursu było Biuro Poselskie Pani Poseł na Sejm RP Bożeny Szydłowskiej, Przewodniczącej Parlamentarnej Grupy Kobiet we współpracy z Oddziałem Wielkopolskim Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;

- Konkurs grantowy pod nazwą „TU MIESZKAM, TU ZMIENIAM” organizowany przez Fundację Banku Zachodniego WBK we współpracy z Bankiem Zachodnim WBK S.A .

Celem Konkursu było wyzwolenie potencjału społecznego członków lokalnych organizacji pozarządowych oraz jednostek publicznych prowadzących działalność kulturalną, edukacyjną, wychowawczą charytatywną i społeczną, zainspirowanie ich do działania na rzecz dobra wspólnego w przestrzeni publicznej, w lokalnym środowisku.

Adresatami konkursu były: jednostki administracji rządowej, jednostki administracji samorządowej, organizacje pozarządowe, media; osoby fizyczne, placówki edukacyjne.

- XII edycja Konkursu na najlepsze prace magisterskie i doktorskie, których tematem badawczym było zjawisko niepełnosprawności w wymiarze: zdrowotnym, zawodowym lub społecznym „OTWARTE DRZWI”. Istotnym celem konkursu było zwiększenie zainteresowania środowiska naukowego problematyką niepełnosprawności, a także uzyskiwanie i upowszechnianie materiałów mogących służyć badaniom i działaniom podejmowanym na rzecz osób niepełnosprawnych. Konkurs w założeniu miał więc również wymiar popularyzatorski.

- Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu ogłosił konkurs na prowadzenie kompleksowego specjalistycznego wsparcia dla dzieci i osób dorosłych z niepełnosprawnością.

Inne informacje dotyczące konkursów dla organizacji pozarządowych działających w sferze pomocy społecznej zamieszczano na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.

Współpraca z Powiatową Społeczną Radą Do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Grodzisku Wielkopolskim.

Poniżej przedstawiono podsumowanie III Kadencji Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Grodzisku Wielkopolskim, gdyż w 2015 roku zakończyła swoją działalność i powołano nową Radę na kolejne 4 lata działalności.

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Grodzisku Wielkopolskim działająca w okresie sprawozdawczym została powołana Zarządzeniem Starosty Grodziskiego Nr 22/2011 z dnia 19 sierpnia 2011 r. Radę Społeczną tworzyli przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych.

W czasie działania III kadencji Rady w latach 2011 – 2015 odbyło się 18 posiedzeń, na których podjęto 22 uchwały. Na posiedzeniach podejmowane były uchwały między innymi w sprawie:

- uchwalenia Regulaminu Działania Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych,
- opiniowania uchwały w sprawie podziału środków otrzymywanych przez Powiat zgodnie z algorytmem z PFRON oraz wszelkich zmian,
- zaopiniowania i przyjęcia Sprawozdań z wykorzystanych środków PFRON,

- oceny wykorzystania środków finansowych PFRON w powiecie grodziskim w zadaniach: turnusy rehabilitacyjne, likwidację barier w komunikowaniu się, likwidacja barier architektonicznych,
- zaopiniowania i przyjęcia Uchwał Rady Powiatu Grodziskiego, dotyczących określenia zadań i wysokości środków PFRON przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- zaopiniowania i przyjęcia „Sprawozdania z działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej działających w Powiecie Grodziskim”,
- opinii wniosku o dofinansowanie ze środków PFRON projektu w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami II”, nazwa projektu: „Budowa podjazdu (pochylni) dla niepełnosprawnych wraz chodnikiem dla Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Grodzisku Wlkp.”,
- pozytywnego zaopiniowania wniosku Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Upośledzonych Umysłowo Koło w Grodzisku Wlkp. o poszerzenie placówki WTZ o pięciu nowych uczestników i utworzenie dodatkowej pracowni,
- zaopiniowania i przyjęcia programu pod nazwą „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2013- 2020”,
- zaopiniowania i przyjęcia w formie uchwały projektu uchwały Zarządu Powiatu Grodziskiego w sprawie zasad dofinansowania ze środków PFRON likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Grodziskiego.

VI. PODSUMOWANIE, BILANS POTRZEB I PLAN DZIAŁANIA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ.

Pomoc społeczna jest zagadnieniem interdyscyplinarnym, jest częścią polityki społecznej i częścią działu administracji samorządowej zajmującą się zabezpieczeniem społecznym. Wykonawcą zadań z zakresu polityki społecznej, a zarazem podstawową, samorządową jednostką organizacyjną na szczeblu powiatu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, mimo posiadania ograniczonych środków finansowych na działalność, realizuje wiele zadań obligatoryjnych. Działania swe koncentruje na obszarze powiatu adresując je do jego mieszkańców.

Zadania powiatu w dziedzinie pomocy społecznej podzielone są na zadania własne i zadania zlecone. Jednak większość realizowanych przez Centrum zadań, to zadania własne powiatu.

Pomimo wielu działań kierowanych do mieszkańców naszego powiatu istnieje jeszcze liczna grupa społeczna, która boryka się z problemami ekonomicznymi, społecznymi, a także z problemami wynikającymi z niepełnosprawnością. Na problemy rodzin wpływa między innymi poziom ekonomiczny, patologia zachowań i uzależnień, niepełnosprawność, starzenie się mieszkańców naszego powiatu, bezrobocie, niskie kwalifikacje zawodowe, ubóstwo. Taki stan wymaga dalszej realizacji aktywnej polityki społecznej w powiecie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako realizator polityki społecznej w powiecie będzie nadal wypełniało swoje ustawowe zadania. Celem naszego działania jest także dostosowanie zasad funkcjonowania Centrum, aby zmienić formy działania opiekuńcze na aktywizujące.

Taki model pomocy ma skutkować wspomaganie rodzin we wszystkich funkcjach, a przede wszystkim odzyskiwania i podtrzymywania ich samodzielności i zaradności. Formy pomocy skierowane będą do rodzin dysfunkcyjnych, zastępczych i dotkniętych patologiami społecznymi, rodzin borykających się z problemem niepełnosprawności.

Jak wynika z powyższego sprawozdania, spośród najistotniejszych zadań ustawowych z zakresu pomocy społecznej, Powiat Grodziski realizuje już znaczną większość z nich. Należy jednak podkreślić, że niektóre realizowane są w ograniczonym zakresie. Przyczyną tego stanu jest między innymi brak środków finansowych przede wszystkim na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Od 1 stycznia roku 2012 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

w Grodzisku Wlkp. realizuje zadania z zakresu powyższej ustawy, bez większego wsparcia finansowego dla Powiatu z budżetu państwa. Istotne potrzeby i problemy z zakresu pomocy społecznej naszego powiatu sygnalizowane są od lat przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Jednak w związku z rosnącą ilością zadań ustawowych nadal zasługują na szczególną uwagę następujące potrzeby naszej jednostki:

- zwiększenie zatrudnienia specjalistów w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. (psycholog na większą część etatu – chociażby na 1/2 etatu oraz zatrudnienie pedagoga). Obecnie nasze Centrum stoi także przed kolejnym zadaniem czyli dostosowaniem liczby zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej do liczby rodzin zastępczych, obecnie 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej opiekują się 30 rodzinami zastępczymi, pozostałymi opiekuje się organizator rodzinnej pieczy zastępczej. Zwracamy uwagę na to, iż od roku poprzedniego istnieje ustawowy obowiązek zatrudnienia koordynatora dla rodzin zastępczych, które złożą wnioski o taką pomoc a PCPR jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, ma obowiązek zapewnić tym rodzinom zastępczym pomoc koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- musimy zapewnić opiekuna dla wychowanków, którzy będą przebywać w mieszkaniu chronionym przynajmniej 3 godziny przez 7 dni w tygodniu, w latach poprzednich środki finansowe na powyższy cel pozyskano z Europejskiego Funduszu Społecznego z projektu „Razem Możemy Więcej”,
- realizacja zadań wynikających z ustawy o przemocy w rodzinie, realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, co wiąże się z zatrudnieniem specjalistów w powyższym zakresie chociażby na umowę cywilno-prawną,
- pozyskiwanie rodzin i szkolenia zawodowych rodzin zastępczych; jest to zadanie priorytetowe, nie tylko ze względu na oczywiste korzyści wychowania dziecka w rodzinie, ale również ze względu na wymiar ekonomiczny,
- prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodzinę zastępczą, co wymusza zapewnienie środków finansowych dla osób prowadzących powyższe szkolenie,
- motywowanie ośrodków pomocy społecznej z terenu naszego powiatu do zintensyfikowania współpracy z rodzinami biologicznymi w celu powrotu dzieci do domu rodzinnego, wspólne spotkanie z OPS, asystentów rodziny wraz z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej i organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy

zastępczej, a przede wszystkim z asystentami rodziny zatrudnianymi przez kierowników jednostek organizacyjnych gminy, która organizuje pracę z rodziną,

- wzmacnianie funkcjonujących rodzin zastępczych poprzez między innymi organizowanie różnych form wsparcia – szkolenia, integracja,
- zwiększenie dostępności do różnych specjalistów, w tym organizowanie terapii dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, co związane jest kolejny raz z zatrudnieniem psychologa chociażby na ½ etatu,
- umożliwienie wzrostu płac pracowników PCPR w Grodzisku Wlkp. poprzez zapewnienie środków finansowych w budżecie naszej jednostki,
- specjalistyczne szkolenia dla kadry Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.,
- polepszenie warunków lokalowych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp., w roku 2016 musimy zapewnić priorytetowo pomieszczenie dla kadry realizującej projekt.
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i korzystanie z potencjału organizacji pozarządowych z terenu powiatu.

Rok 2015 w pomocy społecznej dla powiatu grodziskiego był czasem kontynuacji i realizacji dalszych działań programowych i ustawowych, w tym działań zmierzających do poprawy jakości usług społecznych, a także współpracy z instytucjami pomocy społecznej w powiecie i województwie.

Jako dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. składam podziękowanie dla osób pracujących w PCPR za zaangażowanie w pracę. Dziękuję wszystkim rodzinom zastępczym, rodzinnemu domowi dziecka za to, że każde dziecko przyjmowane przez te rodziny do swojego domu otrzymuje wsparcie i pomoc a przed wszystkim poczucie bezpieczeństwa.

Rok 2016 będzie dla nas wszystkich jeszcze bardziej czasem wyťažonej pracy, gdyż zauważalne jest to, iż dzieci, którym pomagamy wymagają coraz większego wsparcia i pomocy świadczonej przez specjalistów z różnych dziedzin. Spotykamy się z problemami, które w znacznym stopniu wymagają od nas ciągłego procesu dokształcania się i samokształcenia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. wraz ze wszystkimi ośrodkami pomocy społecznej z terenu naszego powiatu planuje realizować projekt, którego celem jest zwiększenie dostępu i wzrost liczby osób objętych usługami społecznymi i zdrowotnymi oraz usługami wsparcia rodziny. Projekt realizowany będzie przez okres

24 miesięcy. Planujemy wsparciem objąć rodziny niewydolne wychowawczo, aby zapobiegać procesowi umieszczania dzieci w pieczy zastępczej, rodziny zastępcze i wychowanków tych rodzin, rodziny z dziećmi dotkniętymi autyzmem.

Grodzisk Wlkp., marzec 2016 r.

Przygotowała: Dyrektor PCPR w Grodzisku Wlkp.